

*Krishna Bewustzijn
in Kali-yuga*

Krishna Bewustzijn

in Kali-yuga

Er is geen andere manier

Essay geschreven tijdens Purusottama-vrata

17 juli – 16 augustus 2023

door

Indira dasi

Jaya Radhe

KRISHNA BEWUSTZIJN IN KALI-YUGA

Krishna Bewustzijn in Kali Yuga – Er is geen andere manier (essay)

Auteur: 2023 © I.H.M. Goosen M.A. (Indira dasi)

De afbeeldingen in dit essay en de foto's van Sri Srimad A.C. Bhaktivedanta Svami Maharaja en Sri Srimad Bhaktivedanta Narayana Gosvami Maharaja zijn zonder toestemming van de eigenaren gebruikt.

Sommige kunstwerken zijn geschilderd door Syamarani dasi en andere door toegewijden van ISKCON en dragen het auteursrecht van de BBT (Bhaktivedanta Book Trust). Afbeeldingen in dit boekje kunnen daarom niet worden gekopieerd.

Dit werk kan niet worden geprint en uitgegeven in het publieke domein, zoals sociale netwerken en boekwinkels. Het boek in digitaal formaat is uitsluitend bedoeld voor intern gebruik door toegewijden en lezers van de website www.jayaradhe.nl. Alleen de tekst valt onder Creative Commons volgens de licentie hieronder.

Dit essay wordt door de uitgever kosteloos ter beschikking gesteld.

Commentaren zijn welkom bij indira@jayaradhe.nl

Pro Deo Uitgever Jaya Radhe, www.jayaradhe.nl – Arnhem, Nederland

Deze uitgever vertaalt en publiceert boeken van Srila Bhaktivedanta Narayana Gosvami Maharaja in paperback en digitaal formaat. De PDFs worden op de website kosteloos aangeboden.

Paperbacks zijn On Demand beschikbaar op www.boekenbestellen.nl met de zoekterm 'BV Narayana Maharaja'. Ook via de website zijn onze boeken in deze boekwinkel bereikbaar www.jayaradhe.nl/boeken.html

Voor meer informatie <mailto:indira@jayaradhe.nl>

Druk: www.pumbo.nl

Papier: HVO (houtvrij offset) biotop

Gaudiya Vedanta Filosofie; Caitanya; Gaudiya Vaisnavisme

NUR: 718 Oosterse religies

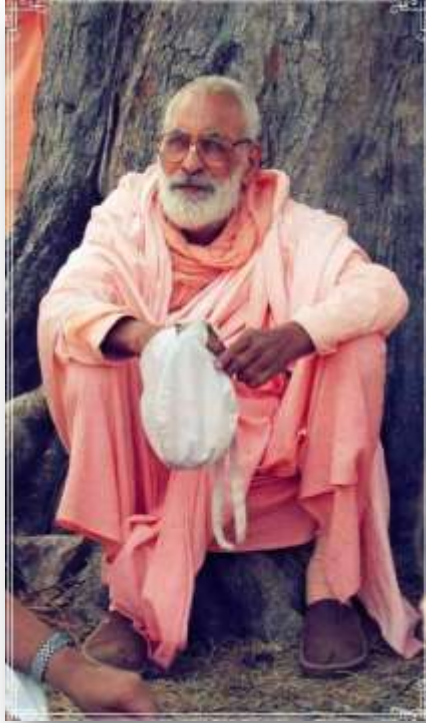
AUTEURSRECHT 2023 © I.H.M. GOOSEN M.A. – ENKELE RECHTEN VOORBEHOUDEN

ALLEEN DE TEKST IN DIT ESSAY VALT ONDER CREATIVE COMMONS NAAMS-VERMELDING-NIETCOMMERCIEEL-GEENAFGELEIDWERKEN 4.0 INTERNATIONALE PUBLIEKE LICENTIE (CC BY-NC-ND 4.0)

Overzicht licentie: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.nl>

Opgedragen

aan mijn meest eerbiedwaardige geestelijk leermeester
nitya-līlā-pravista om viṣṇupāda aṣṭottara-śata
ŚRĪ ŚRĪMAD BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA GOŚVĀMĪ MAHĀRĀJA,
die in het voetspoor van Śrī Caitanya Mahāprabhu
al zijn kennis en wijsheid weggeeft.

ŚRĪ ŚRĪMAD

A.C. BHAKTIVEDĀNTA SVĀMĪ MAHĀRĀJA

Stichter Acarya van ISKCON
International Society for Krishna Consciousness

I inhoud

Oorzaak der oorzaken _____	1
Krishna's Incarnatie _____	2
Totstandkoming van de Veda's _____	3
Verschil tussen geest en materie _____	5
De materiële natuur _____	8
Interne, marginale en externe energie _____	9
Alleen de ziel is transcendent _____	10
Transcendent bewustzijn _____	10
De menselijke levenssoort _____	11
De omgekeerde wereld _____	13
Samenvattend _____	14
Kosmologie _____	14
Totstandkoming van Srimad Bhagavatam _____	17
Wat is bhakti nou eigenlijk? _____	22
De situatie in Kali-yuga _____	25
Is 5D de oplossing? _____	26
Indoctrinatie van religies _____	26
God als Vader _____	26

Relaties met incarnaties van Bhagavan	28
Gaudiya vaisnavisme	28
Vaidhi-bhakti – gereuleerde bhakti	29
Raganuga-bhakti – spontane bhakti	30
God als mens	32
Vaikuntha	33
Het Vaticaan en de christelijke hemel	36
De hemelse planeten als tijdelijk amusement	37
Wie gaan naar de hemel?	38
De laatste tussenstop	38
Westerse en oosterse conclusies van de waarheid	39
Subject en object	40
Onbeantwoorde vragen	41
Mind over matter	41
Het einde der kennis	42
Non-dualisme	43
Filosofische stromingen in India	44
Acintya bhedabheda	46
De praktijk van bhakti-yoga	48
Is Krishna-bhakti bonafide	48
De fruitventster	49

śrī śrī guru gaurāṅgau jayataḥ

Hare Krishna! Allereerst bied ik mijn eerbiedige eerbetuigingen aan Srila Gurudeva Narayana Maharaja, Sri Caitanya Mahaprabhu, Sri Sri Radha-Krishna Yugala, aan de Vaisnava's en gerespecteerde lezers.

Ik zou iets vertellen over Krishna in het kader van Purusottamavrata, een maand waarin toegewijden niet over wereldse aangelegenheden spreken. Gurudeva kan over Krishna en *bhakti-yoga* beter vertellen dan ik, maar ik zal voor deze gelegenheid proberen een paar onderwerpen in mijn eigen woorden uit te drukken tegen de achtergrond van het huidige tijdperk van Kali.

Oorzaak der oorzaken

De realiteit volgens de Veda's en *Srimad Bhagavatam* omvat een ander wereldbeeld dan dat van het katholicisme en andere recente godsdiensten, wereldbeelden, filosofieën, enzovoort. Die hogere realiteit strekt zich uit over wetenschappen zoals natuurkunde, kosmologie, astronomie, psychologie, godsdienst enzovoort. Alles dat een bestaan heeft, heeft een oorzaak, en die oorzaak heeft een oorzaak – en op die manier kun je doorgaan met zoeken naar de eerste oorzaak en de allereerste oorzaak. De allereerste oorzaak is God, het hoogste bewustzijn, dat alles in gang zet. Alle andere bewustzijns en objecten zijn afhankelijk van – en ondergeschikt aan – de Oorzaak der oorzaken. Dit is onvermijdelijk waar.

Als je het eerste vers van *Srimad Bhagavatam* leest, een boek met 17.000 verzen in twaalf canto's en honderden hoofdstukken, wordt in dat eerste vers direct de conclusie weggegeven, nog voordat je het boek hebt gelezen: “*janmady asya yatah* – Hij is de Oorzaak

der oorzaken”. ‘Hij’ is Vrajendra-nandana Sri Krishna Syamasundara, de knapste koeherder van het transcendente dorp Vrindavan. Hierover later meer.

Krishna's Incarnatie

Eerst wil ik vertellen, hoe dat boek, *Srimad-Bhagavatam*, tot stand is gekomen en wie het heeft geschreven. Daarna zal ik proberen uit te leggen, wat volgens de vedische cultuur het verschil is tussen geest en materie, want dat is van belang om onze eigen positie te bepalen en om de positie van God in te schatten – voor zover mijn kennis reikt.

Krishna is zowel Bhagavan, God Zelf, als een historische persoonlijkheid. Tegen het eind van het vorige Tijdperk van Dvapara-yuga circa 5.000 jaar geleden is Krishna naar planeet Aarde gekomen samen met zijn ‘broer’ Balarama (Zijn eerste expansie) (zie afbeelding, links Balarama, rechts Krishna). Deze incarnatie van Krishna is voor Hem een kwestie van

routine, dat wil zeggen, Hij komt in ieder Groot Tijdperk een keer naar de Aarde om de levende wezens, die op dat moment tot een bepaald punt zijn geëvolueerd, te laten zien, dat het leven op Aarde – inclusief dat van het dierenrijk en het plantenrijk – is bedoeld om terug te keren naar de eeuwige geestelijke wereld en dat het niet de bedoeling is om in de kringloop van reïncarnaties doelloos te blijven rondzwerven.

Hij komt ook tussendoor regelmatig naar de Aarde om problemen op te lossen. Hij heeft eens alle militairen in de wereld opgeruimd, omdat in die kaste grote corruptie was ontstaan. Hij heeft de planeet eens uit het water getild, toen deze in de diepten van de kosmische oceaan was gevallen. In de *Bhagavad-gita* zegt Krishna, “Als op Aarde de religieuze principes degenereren, daal Ik af om ze opnieuw te vestigen” iets in die strekking.

Vijfduizend jaar geleden bestond er een dergelijke situatie. Het negatieve *karma* van de wereld was zo groot geworden, dat Krishna orde op zaken kwam stellen, hetgeen aanleiding is geworden tot het uitbreken van de Mahabharata, een wereldoorlog die 60 miljoen levens heeft gekost. Een gangsterbende, die een interim regering vormde, wilde niet opstappen, toen de rechtmatige koning gereed stond om het bestuur over te nemen. Die gangsterbende bestond uit een verdorven sector van Zijn eigen familie.

Totstandkoming van de Veda's

In dezelfde tijd, waarin Krishna op Aarde was, leefde er een literaire incarnatie van Hem genaamd Sri Krishna Dvapayana Vyasadeva, kortweg Vyasadeva. Hij was ouder dan Krishna (zie afbeelding). Vyasadeva heeft de aanwezige kennis op Aarde verzameld en voor de eerste keer vastgelegd op schrift. De kennis, die aanwezig was op Aarde, bestond uit universele wetenschap, technologie, bouwkun-

de, geneeskunde, filosofie, eigenlijk alle kennis, die als handleiding dient voor het leven op Aarde.

Deze kennis circuleerde in orale tradities en ging van mond op mond en van generatie op generatie. Het stond op rijm in verzen van vier regels met een metrum (ritme), zodat leerlingen de verzen gemakkelijk konden onthouden en uit hun hoofd konden leren; bovendien was er weinig kans op modificatie van de tekst, want de verzen werden gezongen op een bepaalde melodie met een specifieke intonatie, zodat een wijziging onmiddellijk het ritme en de intonatie zou verstoren. Met andere woorden, de Veda bevat als het ware ingebouwde antivirus software. Het Sanskriete woord *veda* betekent ‘kennis’. Wij hebben het woord ‘weten’ dat lijkt op *veda*. De ‘v’ wordt in Sanskriet uitgesproken als ‘w’. Dus ‘weda’ betekent ‘weten’. Sanskriet is de stamtaal van alle Indo-Europese talen.

De reden om die kennis te gaan opschrijven was, omdat Vyasadeva voorzag, dat, direct nadat Krishna zou zijn teruggekeerd naar de geestelijke wereld, Kali-yuga een aanvang zou nemen. Kali-yuga, het tijdperk waarin we nu zitten, is het meest duistere tijdgewricht van de Vier Grote Tijdperken. Die Vier Grote Tijdperken vormen een wederkerige cyclus. Tijd is cyclisch, niet lineair.

Vyasadeva wist, dat de mensen in Kali-yuga hun verstand zouden verliezen en zo slecht gedisciplineerd zouden zijn, dat ze geen geheugen meer hebben om al die verzen te kunnen onthouden. Hun zintuigen zouden gaan degenereren door overconsumptie en gebrek aan zelfbeheersing. Het zou betekenen, dat al die aanwezige kennis in Kali-yuga zou gaan verdwijnen en daarom is Vyasadeva alles gaan noteren en heeft het in vier categorieën in vier boeken onder-

gebracht: *Rig-veda*, *Yajur-veda*, *Sama-veda* en *Atharva-veda*. Verderop vertel ik, hoe *Srimad Bhagavatam* tot stand is gekomen.

Deze vier Veda's handelen over de wereldgeschiedenis, over de schepping, beschrijven hymnen en *mantras* voor offers om materiële doelstellingen te bereiken, en over huishoudelijke richtlijnen om een comfortabel leven te leiden. De Veda's zijn dus eigenlijk wereldse boeken met methoden om wereldse doelstellingen te bewerkstelligen, die allemaal *karma* als gevolg hebben, zowel gunstig *karma* als ongunstig *karma*. *Karma* is het universele mechanisme van actie en reactie gebaseerd op kosmische wetmatigheden en religieuze (morele) principes.

Degenen, die zijn ingewijd in de opvolging van Vyasadeva, weten hoe ze die boeken moeten lezen en kunnen al dat *karma* vermijden, omdat zij kunnen zien, dat die boeken aantonen, dat alles voortkomt uit één bron, Bhagavan Sri Krishna. Die boeken zijn geschreven op verschillende bewustzijnsniveau's. Iemand die materialistisch is ingesteld, leest voornamelijk, hoe hij met een bepaald offer een materieel doel kan bereiken, bijvoorbeeld toegang tot de hemelse planeten en een tijdelijk leven van duizenden jaren in groot comfort en plezier, terwijl iemand met een spirituele inslag leest, dat de bron van het bestaan Bhagavan Krishna is en dat we Hem een plezier kunnen doen door naar Zijn eeuwige wereld te migreren, dienst aan Hem te verlenen en deel te nemen aan Zijn spel en vermaak.

Vershil tussen geest en materie

Nu volgt enig inzicht in het verschil tussen het universum en de transcendente wereld. Geen enkele godsdienst op Aarde heeft de

beschikking over transcendente kennis. Alle religies bewegen zich binnen het materiële universum. Met deze wereldse religies is geen ontsnapping uit de Matrix mogelijk. Iedereen blijft reïncarneren zonder geestelijke vooruitgang te maken of bevrijding te bereiken.

De moderne natuurkunde beweert bijvoorbeeld, dat het universum blijft uitdijen dus onbegrenst is, maar dat is niet waar. Alle materie is begrenst, dat kun je dagelijks met het blote oog waarnemen. Ieder universum wordt begrenst door diverse beschermende lagen rondom de kern. Maar dat willen de heren wetenschappers niet weten, want dan zouden ze de realiteit buiten het universum moeten erkennen en dat mag niet gebeuren, want dan zijn zijzelf niet langer de baas over ons kosmische wereldbeeld. De transcendente kosmos buiten het materiële universum is echter wel oneindig, want dit gebied wordt niet beperkt door materie. Afgezien van het feit, dat deze kosmologie in religieuze teksten staat beschreven, is de conclusie volstrekt logisch. Materie is beperkt. Materie is een afgebakende container, een matrix, een begoochelende realiteit.

Hier raken we een punt aan, waaraan we kunnen zien, wat het verschil is tussen materie, geest en transcendentie. Er zijn grofweg twee typen mensen: degenen die zelfzuchtig zijn en degenen die onzelfzuchtig zijn. De eerste categorie zoekt naar lustbevrediging in de materiële wereld, creëert materie en *karma* en blijft in de kringloop van geboorte, ziekte, ouderdom en dood rondwentelen; de tweede categorie zoekt naar hogere kennis over zichzelf, de geestelijke wereld en God en is bereid zijn vals-ego los te laten om op het niveau van de ziel voortuitgang te maken, zijn *karma* te ‘verbranden’ en uiteindelijk te worden bevrijd uit de kringloop van reïncarnaties, leven en dood.

Nu kunnen we beter begrijpen wat het verschil is tussen geest en materie en waar wij als levende wezens in een fysiek of niet-fysiek bestaan ergens zitten in dit geheel. Alles, dat we via zintuigen en verstand waarnemen op alle niveau's in het bestaan, overal in het universum, in ieder grofstoffelijk en fijnstoffelijk lichaam, is materiële natuur. De materiële natuur is een tijdelijk platform, waarop zielen, die zich afkeren van God, voor zichzelf een subtiel stoffelijk of grofstoffelijk lichaam ontwikkelen om een tijdelijk bestaan te ervaren in één van de talloze universa, die voor dit doel zijn aangelegd. De materiële natuur is een opvangcentrum voor rebelse zielen – voor “rascals” (rotzakken) zou Srila Prabhupada zeggen.

Universa worden gecreëerd en ontbonden en opnieuw gecreëerd en ontbonden op het ritme van de ademhaling van het gigantische lichaam van Maha-Vishnu (zie afbeelding hiernaast). Omdat deze universa tijdelijk van aard zijn, worden ze illusie, begoocheling, of *maya* genoemd. Ten opzichte van de spirituele kosmos, die eeuwig, volmaakt en dynamisch is, bestaan materiële werelden uit illusie of *maya*. De

oorspronkelijke Realiteit is dus eeuwig, spiritueel en transcendent en bevindt zich buiten de materiële natuur. De materiële natuur omvat de totale kosmos, de totale schepping inclusief alle zogenaamde dimensies – behalve de ziel van ieder levend wezen.

Wat is transcendent? Het woord betekent ‘overstijgen’. De transcendente wereld van God overstijgt de materiële natuur. Ze sluiten elkaar uit. De materiële natuur is aangelegd om zielen, die zich onafhankelijk van God willen amuseren in een tijdelijk lichaam, een platform te bieden om hun vrije keuze te realiseren. De materie is zinnelijk, de transcendentie is bovenzinnelijk.

De materiële natuur functioneert op basis van drie geaardheden, mechanismen, of psychische motivaties: onwetenschap, hartstocht en kennis (*tamoguna, rajoguna, satoguna*). Onwetenschap leidt tot stilstand en achteruitgang; hartstocht leidt tot plezier en verdriet; kennis leidt tot evenwicht en hogere kennis. Transcendentie bevindt zich buiten deze drie materiële geaardheden, want het transcendente domein wordt niet gemotiveerd door materiële zelfzucht of zintuiglijke lustbevrediging.

De materiële natuur

De materiële natuur bestaat uit acht elementen: vijf grofstoffelijk (aarde, water, vuur, lucht, ether) en drie subtiel stoffelijk (ego, verstand, intelligentie). Deze acht elementen vormen een oneindig aantal combinaties. Ook de subtiel stoffelijke elementen (ego, verstand, intelligentie) zijn materieel. Daarom kunnen we met onze intelligentie God en Zijn transcendente kosmos niet bevatten, want intelligentie is een materieel element en is niet geschikt om iets te begrijpen, dat niet materieel is. Alleen door middel van toewijding (*bhakti-yoga*) kunnen we er iets van meekrijgen, omdat Krishna ons dan alleen de intelligentie kan geven om het te leren zien.

Wetenschappers zullen daarom nimmer kunnen begrijpen, hoe de kosmos werkt, want ze praktiseren geen toewijding aan God en

krijgen geen informatie van Hem. Ze zijn uitgesloten van ware kennis. Ze zijn out-caste. Toewijding aan God (*bhakti-yoga*) vormt een zekering, een veiligheidsventiel, tegen misbruik van kennis door onbevoegden. Bhagavan heeft al langer met dat bijtje gehakt, dus Hij weet, wat Hij doet. De kennis van *bhakti* breidt zich dan ook alleen uit van persoon tot persoon, maar een wetenschapper zal nooit met een toegewijde een serieus gesprek over zijn vak willen hebben. Daarom blijft hij tot in eeuwigheid van dagen uitgesloten van ware kennis, totdat zijn vals-ego zich een keer overgeeft.

Interne, marginale en externe energie

Krishna heeft drie soorten energie: innerlijke energie, marginale energie en externe energie. Hijzelf en de spirituele wereld bestaan uit Zijn innerlijke energie en die is transcendent. Zijn externe energie omvat de kosmos, de talloze universa en alles, dat we waarnemen via de zintuigen, inclusief emoties, ego, verstand, intelligentie en intellect. Om materiële ‘genoegens’ te kunnen ervaren heeft de ziel een subtiel materieel of grofstoffelijk lichaam nodig, dat ze zelf ontwikkelt op basis van voorgaande ervaringen, herinneringen, persoonlijke verlangens en *karma*.

Wij, de levende wezens inclusief planten, dieren en mineralen (die ook bewustzijn hebben) bestaan uit Gods marginale energie. Waarom marginaal? Wij zijn een combinatie van transcendente ziel en materieel lichaam, van innerlijke energie en externe energie van Krishna. Onze ziel bestaat uit een fractie van Zijn innerlijke energie, een vonk van Zijn bewustzijn, en daarom zijn we als ziel transcendent en eeuwig. Maar ons fysieke lichaam is materie. Wij zijn hierdoor min of meer schizofreen geworden. We identificeren

ons met het materiële lichaam, maar dat zijn we in essentie niet, want we zijn een spirituele ziel, die een tijdelijke ervaring heeft in een fysiek, semi-fysiek, of etherisch lichaam in de materiële natuur. We zijn innerlijke energie van God met een tijdelijke ervaring in de externe energie van God. Daarom worden we marginaal genoemd. We zitten tussen de transcendente wereld en de materiële wereld in. Alleen op deze Aarde kunnen we de keuze maken om onze bestemming te kiezen. In andere gebieden is dit niet mogelijk.

Alleen de ziel is transcendent

De ziel heeft totaal niets te maken met de materiële natuur, want de ziel is een fragment van Gods innerlijke energie. Daardoor is alleen de ziel transcendent, eeuwig en reëel. We staan met één been in de transcendente wereld en met het andere been in de materiële wereld. We hebben een vrije keuze en een onafhankelijk bestaan van God gekregen om ofwel onze materiële verlangens te bevredigen, of onze spirituele verlangens te realiseren. God is zeer genereus, Hij vervult al onze verlangens, ook verkeerde verlangens. We zitten in dit universum, omdat we van Hem onafhankelijk wilden zijn. Hij staat ons dat avontuur toe en dat doen we op eigen risico.

Transcendent bewustzijn

Wat doen de toegewijden van Krishna? Ze kiezen voor transcendent bewustzijn en stellen zich ondergeschikt op aan de leiding van God via een bonafide geestelijk leermeester, die hen geleidelijk uit de illusie kan optrekken en naar Zijn geestelijke wereld kan brengen, waar de transcendente ziel thuis is. We komen er niet echt vandaan, want we hebben ‘sinds een tijd zonder begin’ (*anadi*) door de materie gezworven in uiteenlopende lichamen en vormen,

omdat we niet beter wisten. Alleen in een menselijke gedaante hebben we het vermogen om iets te begrijpen van een hoger bewustzijn, zoals het bestaan van God. Dieren kunnen dat niet begrijpen, maar het mechanisme van de natuur laat de ziel van dieren en planten geleidelijk evolueren naar hogere levenssoorten, totdat ook hun ziel een keer reïncarneert in een menselijke gedaante en kan terugkeren naar de Bron.

De menselijke levenssoort

Een menselijke geboorte is een zeldzame gebeurtenis. Alle zielen, die huizen in 8.400.000 levenssoorten, hebben dezelfde constitutie; het verschil in levenssoort is het verschil in de mate van bewustzijn en bijbehorende zintuigen om bepaalde materiële verlangens te bevredigen. Een ziel met een verlangen om bloed te proeven krijgt het lichaam van een tijger, die op zoek gaat naar prooi en met zijn geslepen slagstanden een gnoe kan verslinden. Er bestaan 400.000 verschillende typen mensen verspreid over het universum.

Daarom zeggen de leermeesters, dat het hebben van een menselijk lichaam een uitermate zeldzame gelegenheid is, die goed moet worden benut, omdat hetgeen mensen kunnen bereiken geen enkel ander wezen kan bereiken, namelijk terugkeren naar de eigen transcendente essentie. Dat is het bewustzijn, waarin we volmaakt gelukkig zijn. We zijn daar als ziel compleet. Daar zijn we *sac-cid-ananda* – eeuwig bestaan, volmaakte kennis en vreugdevolle zegen. God Zelf bestaat uit *sac-cid-ananda*. De ziel is in eerste instantie aangelegd om te leven in een persoonlijke relatie met God, Krishna. Het levend wezen moet zich echter eerst kwalificeren om met Hem te kunnen omgaan. En daarvoor praktiseren toegewijden

bhakti-yoga, dienstverlening in toewijding aan Radha en Krishna. Sri Radha is de vrouwelijke wederhelft van Bhagavan Sri Krishna.

Zojuist kwam ik een artikel tegen van Babaji Satyanarayana dasa van het Jiva Institute in Vrindavan, die een vraag beantwoordde van iemand, die hem vroeg, of we eerst door al die miljoenen levenssoorten moeten transmigreren om uiteindelijk in een menselijk lichaam terecht te komen. Het antwoord was hetgeen Krishna in de *Bhagavad-gita* zei, namelijk dat het bewustzijn op het moment van de dood bepaalt, in welke conditie de ziel terugkeert. Als iemand sterft in onwetendheid (*tamoguna*), komt hij terug in een omgeving van onwetendheid, in een familie in onwetendheid, of in een levenssoort in onwetendheid, bijvoorbeeld in het dierenrijk of het plantenrijk. Als iemand sterft in hartstocht (*rajoguna*), reïncarneert hij met een overeenkomstige conditie in een hardwerkende familie met zaken, of akkers, of industrie. Hetzelfde geldt voor iemand in kennis en evenwicht (*satoguna*). Kennis betreft hier zelfkennis, hogere filosofie en geestelijke kennis.

Met dieren werkt het ongeveer hetzelfde. Als een kikker wordt gevangen door een reiger, sterft die kikker van angst en denkt uitsluitend aan de reiger, die op het punt staat hem naar binnen te werken, waardoor de kikker in zijn volgende bestaan een reiger wordt. Op die manier maakt de kikker een paar stappen vooruitgang in het evolutieproces van de materiële natuur. Dus levende wezens kunnen evolutiesprongen vooruit en achteruit maken en hoeven niet alle levenssoorten achtereenvolgens te doorlopen.

De omgekeerde wereld

De materiële natuur is een omgekeerd spiegelbeeld van de transcendente natuur. Alles dat hier bestaat, bestaat daar ook en omgekeerd. De reden, dat onze materiële wereld op zijn kop staat, is, omdat wij hier voornamelijk handelen uit zelfzucht, terwijl alles, dat in de transcendente wereld gebeurt, wordt uitgevoerd uit liefde en genegenheid voor elkaar en voor Bhagavan Sri Krishna.

Onze materiële situatie wordt uitgebeeld als het spiegelbeeld van een boom op het wateroppervlak van een vijver (zie afbeelding hiernaast). Het spiegelbeeld staat

niet alleen op zijn kop, maar het oppervlak van het water is voortdurend in beweging, waardoor de reflectie van de boom meebeveegt en niet scherp omljnd is. Daarom is de materiële wereld constant in chaos en onrust, terwijl de echte boom (de transcendente wereld) op de oever van de vijver rustig in een briesje staat te groeien en te bloeien. Het onderscheid bestaat uit Realiteit en reflectie, Transcendentie en illusie. Een echte boom heeft drie dimensies, zijn reflectie heeft slechts twee dimensies. Wij leven hier in twee dimensies: vooruit, achteruit, links en rechts. Transcendent bewustzijn staat vertikaal omhoog.

Dit concept is de basis voor alle filosofie van de vedische cultuur en met deze kennis kunnen we de hele rest van verschijnselen in de materiële wereld verklaren. Dit begrip kan dienen als anker voor onze waarnemingen in de materiële natuur.

Samenvattend

Samenvattend hebben we tot dusver gelezen over twee soorten natuur: a) de materiële natuur, die bestaat uit grofstoffelijke en fijnstoffelijke lichamen; deze natuur wordt gemanifesteerde (*prakṛta*) natuur genoemd; b) de transcendente natuur, die bestaat uit eeuwig bestaan, volkomen kennis en zegenrijke vreugde (*sac-cid-ananda*); deze natuur wordt ongemanifesteerde (*apṛakṛta*) natuur genoemd. Deze informatie dient als inleiding op de filosofie van het Krishna bewustzijn om een idee te krijgen van het verschil tussen materie en transcendentie, illusie en realiteit.

Kosmologie

Sommigen zeggen, dat de Aarde in Kali-yuga verder van de Centrale Zon afstaat, waardoor wij minder licht ontvangen en daardoor in ons bewustzijn achteruit lopen. Deze ideeën zijn afkomstig uit de New Age subcultuur. Het is omgekeerd. Omdat het bewustzijn van de mens degenereert, verwijdert hij zich van de Bron en doet de Aarde in een negatieve spiraal van steeds meer duisternis en minder licht belanden. Men wil in Kali-yuga geen verantwoording dragen voor het eigen wangedrag en wijdt zijn miserabele conditie aan kosmische invloeden buiten zichzelf. Het 'Ik-tijdperk' is een symptoom van narcisme, dat sinds de laatste veertig jaar een epidemische omvang heeft gekregen. *Mind over matter*. De materiële natuur volgt het menselijke bewustzijn, niet omgekeerd.

Het is twijfelachtig, of de Aarde een ronde vorm heeft, op hoog tempo om de zon draait en als een bromtol omwentelingen om zichzelf maakt. Er is een trend op internet van mensen, die aan de hand van registraties met camera's, berekeningen, antieke gravures en 44 overheidsdocumenten laten zien, dat de Aarde een stationair platform is, waar twee betrekkelijk kleine lichtbronnen (zon en maan) in een cirkel overheen lopen. Ook is inmiddels aangetoond, dat de NASA, die het heliocentrische wereldbeeld propageert, een corrupte organisatie is, die onder voorwendsel van onderzoek miljarden dollars belasting binnenhaalt, waarmee ze hele andere dingen doen.

Srila Prabhupada heeft gezegd, "De zon staat dichterbij dan de maan en de sterren hangen met energetische draden vast aan de Poolster en draaien als een kroonluchter over de Aarde heen."

Er zijn kaarten in boeddhistische kloosters gevonden, waarop de continenten van de Aarde staan getekend, die worden ingesloten door een ijswal in de vorm van een cirkel, waarachter meer continenten en oceanen liggen. De Vaisnava's (onze gemeenschap) beschikken ook over een dergelijke kaart. Daarom is Antarctica verboden territorium, want het is geen continent. Er zijn daar militaire bases van de Nazi's, die zaken doen met buitenaardsen en met technologie de wereld onder controle houden. Ze hebben de ijswal als een continent getekend en door de NASA laten verspreiden. Men zegt dan ook, dat de NASA meer kunstenaars dan ingenieurs in dienst heeft. Ze hebben nog nooit een foto van de Aarde gemaakt, want ze kunnen de nodige hoogte niet bereiken vanwege het firmament en de Van Allen Belt. Dat firmament hebben de VS

en de Sovjet Unie in 1954 in Antarctica geprobeerd te bombarderen, maar ze hadden geen succes.

ISKCON heeft in Mayapura op verzoek van Srila Prabhupada een planetarium gebouwd en daar is de Aarde een plat vlak met een kleine zon en maan, die een cirkel over dat vlak beschrijven.

Ik kwam van de week een uitspraak tegen van Nikola Tesla, die had geschreven, “De Aarde is geen object, maar een gebied met een firmament, waaraan sterren vastzitten.” Tesla had ook de Veda’s gelezen en misschien heeft hij dat idee daar vandaan. Er wordt gezegd, dat Tesla als baby van Venus naar de Aarde is overgebracht om de mensheid te helpen met technologie. Hij heeft de Faraday kooi uitgevonden, radiogolven, draadloze communicatie en elektrische energie uit de ether, die vrij beschikbaar is op Aarde.

Door uitspraken van Gurudeva over het gedrag van de halfgoden, kwam ik tot de conclusie, dat het hele universum lijkt te functioneren als een corporatie vol entiteiten, die hunkeren naar adoratie, rijkdom en macht. De mensheid komt erachter, dat kwaadaardige buitenaardse planeten plunderen en stelsels koloniseren en met geavanceerde technologie over grote afstanden met elkaar zaken doen, waarvan wij geen idee hebben behalve de gevestigde orde, die handel met hen drijft in goud, DNA en slaven.

Er zouden ook goedaardige buitenaardse zijn, die de mensheid helpen door deze chaos heen te komen en daarna een grote transformatie naar een hoger bewustzijn door te maken. Deze transformatie zou het hele universum betreffen met de Aarde als kathalysator. Dit komt voort uit gechannelde boodschappen van de laatste dertig jaar. Ik lees dit als amusement, niet als waarheid. Niettemin

heeft Sri Caitanya Mahaprabhu (Krishna Zelf) 500 jaar geleden gezegd, dat op Aarde een Gouden Eeuw voor de deur staat.

Totstandkoming van Srimad Bhagavatam

Vyasadeva heeft dus eerst de kennis (*veda*) in de wereld verzameld, in vier categorieën verdeeld (de vier *vedas*) en opgeschreven. Daarna heeft hij een aantal Purana's geschreven. Dat zijn geschriften over wereldgeschiedenis, de wijzen (*rishis*), de toegewijden van Visnu en Krishna, bevrijde zielen uit de Oudheid. Vyasadeva heeft daarna de Upanisaden geschreven en daarvan zijn er meer dan honderd. Deze boeken behandelen transcendentale kennis, alles dat zich buiten het gebied van de drie geardheden van de materiële natuur bevindt. Omdat Vyasadeva zag, dat ook deze kennis voor gewone mensen moeilijk te begrijpen was, heeft hij een filosofische conclusie opgesteld, *Vedanta-sutra*. *Veda* is kennis, *anta* is eind. Het einde der wetenschap is God. Hierin wordt God uitgelegd als een persoonlijkheid (Visnu, Krishna) en als een absoluut bewustzijn (Brahman). En zelfs na al die boeken was Vyasadeva niet tevreden. Er ontbrak nog iets aan zijn werk en hij ging zitten peinzend.

Toen kwam zijn geestelijk leermeester, Narada Muni, bij hem op bezoek en vroeg, "Waarom zit je in zak en as? Je bent niet gelukkig." Narada is een zoon van de schepper, Brahma. Narada is een van de grootste toegewijden van Krishna. Hij is een vermogen (*sakti*) van Krishna en reist voortdurend door universa en daarbuiten in transcendentale gebieden, zoals Vaikuntha, Dvaraka en Goloka Vrindavan. Narada Rishi bespeelt een *vina*, snaarinstrument, en zingt hymnen voor Krishna. Hij kan zich nergens vestigen, heeft

geen *asrama*, en daarom reist hij voortdurend rond door de schepping en daarbuiten.

Brahma, de schepper (hiernaast in de lotus), was het eerste levende wezen in dit universum. Hij werd aangesteld en ingewijd door Krishna met *gayatri mantras* en kreeg de opdracht om het universum verder in te richten, werelden en levende wezens te scheppen op basis van de kennis, die Krishna hem met zijn fluitspel op zijn hart had gedrukt.

Geluid is het zintuigobject, dat alle vormen van informatie op een ander bewustzijn kan overbrengen. Brahma heeft die kennis doorgegeven aan Narada en Narada heeft het 5.000 jaar geleden op zijn beurt doorgegeven aan Sri Vyasadeva hier op Aarde. Dit is het eerste begin van onze disciplinaire opvolging van geestelijk leermeesters (*bhagavata parampara*) tot vandaag de dag. Toegewijden van Krishna Caitanya zijn gezegend door in deze *parampara* terecht te komen. Gurudeva zegt ook dikwijls, “Jullie hebben zoveel geluk. Jullie kunnen niet overzien hoeveel geluk jullie hebben door naar de disciplinaire erfopvolging van Caitanya Mahaprabhu te komen.” Sri Caitanya is vijfhonderd jaar geleden in Bengalen verschenen in de lijn van Sri Vyasadeva.

Narada zei tegen Vyasa-deva (afbeelding hier-naast), “Je hebt eigenlijk alleen wereldse kennis gegeven, die *karma* creëert, waarmee mensen niet worden bevrijd uit het rad van wedergeboorten. Je hebt niets gezegd over het bekoorlijke spel en vermaak van Radha en Krishna in Goloka Vrindavan, waar Krishna speelt met de koehedersmeisjes (*gopis*) en zijn vrienden (*gopas*) en

waar Hij de zoon is van Moeder Yasoda en Nanda Baba. Alleen de vertellingen over dit transcendente spel van Krishna in Zijn eigen woonplaats kunnen de mensen in Kali-yuga bevrijden van hun karmische reïncarnaties. Vyasadeva, je moet *bhakti-yoga* praktiseren, dan geeft Krishna jou inspiratie en inzicht in Zijn wereld, zodat je erover kunt schrijven voor het hoogste goed van de mensheid en de rest van het universum.”

Dat heeft Sri Vyasadeva gedaan. Hij is *bhakti* gaan praktiseren, heeft zijn *gayatri-mantras* gechant, is in trance gegaan en kon alles zien, dat zich in de transcendente wereld van Krishna afspeelt. Dit heeft hij opgeschreven en dat is *Srimad-Bhagavatam* geworden van smetteloze kennis, dat de ruggegraat vormt van de wereldwijde Krishna beweging. *Bhagavatam* is een uniek trance-geschrift.

Srila Prabhupada (A.C. Bhaktivedanta Svami Maharaja), stichter en *acarya* van de International Society for Krishna Consciousness (ISKCON) heeft dat werk uit het Sanskriet vertaald met woord-voor-woord vertaling en uitleg van de verzen. In de tempel in Radhadesh, Durbui België, heb ik in 1986 een compacte tempeleditie gekocht van twintig centimeter dik op flinterdun rijstpapier met letters van twee millimeter hoog. *Bhagavatam* bevat 17.000 verzen en omvat 26 boekdelen, die Prabhupada heeft geïllustreerd met visueel materiaal en heeft laten drukken en verspreiden.

Ik heb *Srimad-Bhagavatam* 1,5 keer gelezen. De eerste keer gebeurde dat, toen ik in een blokhut aan de rand van het bos woonde. Ik heb daar vijf maanden aan één stuk door zitten lezen en toen ik het boek uit had, heb ik drie jaar niet meer kunnen spreken. Ik was totaal van de kaart. Ik denk wel eens, “Prabhupada heeft met zijn *Bhagavatam* mijn leven gered”, toen ik in een diepe depressie was geraakt. En later heeft Srila Gurudeva Narayana Maharaja mijn ziel gered door me *diksa* initiatie te geven. Als iemand een grondige transformatie wil doormaken, moet hij *Srimad-Bhagavatam* lezen.

Het beste is de inhoud te *horen* van een zelf-gerealiseerde ziel, omdat voor een leek niet alles duidelijk is. De oren staan hoger in de zintuiglijke hiërarchie dan bijvoorbeeld de ogen. Daarom wordt door leraren erop aangedrongen te *horen* van een zelf-gerealiseerde ziel, want die brengt de kennis vanuit zijn hart via zijn mond over op de oren en het hart van de toehoorder. Krishna deed hetzelfde met de klanken van Zijn fluit in de oren en het hart van Brahma. Oren en geluid staan in relatie tot de ether, het hoogste element in de kosmos. Alleen geluid kan informatie in zijn geheel overdragen.

Mijn diepere begrip van *Bhagavatam* komt precies veertig jaar later in 2023, nu ik het boek *Geheime waarheden van de Bhagavatam* heb vertaald. Gurudeva is een gerealiseerde ziel, die de diepere betekenissen van *Bhagavatam* kent. Hij zegt, “*Bhagavatam* is niet de lofprijzing van Krishna, maar van Srimati Radhika.” Radha manifesteert de wensen van Krishna; Hijzelf is in verzaking. De schepping is een vrouwelijke manifestatie. De vermogens (*saktis*) van God zijn vrouwelijk van aard en God is eigenaar van die vermogens. Er is maar één mannelijk wezen in het totale bestel; de constitutionele positie van alle zielen is daardoor vrouwelijk.

Srimad-Bhagavatam bevat de conclusie op alle voorgaande literatuur van Vyasadeva. Die conclusie luidt, “Overgave aan Vrajendra-nandana Syamasundara (Krishna in Vrindavan) leidt tot de hoogste bevrijding en het grootste geluk van de ziel.” Deze *bhakti* (liefdevolle toewijding) is zowel middel als doel. Met de uitvoering van toegewijde dienst zijn we onmiddellijk bevrijd, ook al zitten we nog in dit lichaam op Aarde. De vertellingen over het bovenzinnelijke spel en vermaak van Krishna met Radhika en de *gopis* in Goloka Vrindavan zet het hart wagenwijd open, want het is zo zoet en beminnelijk, onweerstaanbaar mooi en zuiver. Radha en Krishna vertegenwoordigen de hoogste vorm van transcendent bewustzijn. Ze zijn de oorsprong van onze ziel en ons menszijn. Hun wereld is onbesmet door materieel bewustzijn en functioneert in zuivere liefde voor Elkaar en voor Hun metgezellen.

De negen eerste canto's van *Bhagavatam* vormen de aanloop naar Canto Tien, dat handelt over Krishna en Zijn transcendente familie, de *gopis* en het leven in Vrindavan. Er is een transcendent (niet-manifest) Vrindavan in de geestelijke wereld en een duplicaat van

Vrindavan (manifest) op Aarde. *Srimad-Bhagavatam* bouwt vanaf het begin geleidelijk in kennis en realisatie op naar de climax in Canto Tien, dat de hoogste vormen van bovenzinnelijke liefde in relatie tot Krishna beschrijft. De twee laatste canto's (11 en 12) vormen een samenvatting, waarin *yogis* en *rishis* (wijzen) de kennis doorspreken en nadere instructies geven.

Ik ben blij, dat ik over de inhoud van *Bhagavatam* heb gehoord van een zelf-gerealiseerde ziel, Srila Gurudeva. Hoewel het boek veertig jaar geleden bij mij als een bom is ingeslagen, ben ik het nu pas beter gaan begrijpen. Gurudeva loopt in het voetspoor van Sri Caitanya Mahaprabhu en geeft al zijn kennis en wijsheid weg aan toegewijden, die eigenlijk niet gekwalificeerd zijn, zoals ikzelf. Sri Caitanya heeft de mensheid op deze manier willen bevrijden.

Wat is bhakti nou eigenlijk?

Het Sanskriete woord *bhakti* kun je vertalen als 'devotie', 'toewijding' en 'dienstverlening' aan Bhagavan. We noemen het 'service'. Service (*seva*) is lezen over Krishna, horen over Krishna, denken aan Krishna, boeken lezen over Krishna, chanten, koken voor Radha en Krishna, eredienst uitvoeren of bijwonen, Vrindavan bezoeken, inwijding nemen van een geestelijk leermeester, enzovoort. Alle activiteiten in relatie tot Krishna zijn toegewijde dienst.

Het principe gezien vanuit een hoger standpunt is als volgt. Alle schepselen zijn het werk van God, dus Hij staat in alle opzichten boven ons. Alle zielen in alle universa verlenen dienst aan God, of ze het weten of niet. Onze essentie bestaat uit dienstverlening. Dat komt, omdat we grondrechtelijk ondergeschikt zijn aan God, het hoogste bewustzijn. Aangezien we hier op Aarde een vrije keuze

hebben om te bepalen, wat we met ons leven doen, blijven we zonder transcendente kennis (kennis buiten de materiële natuur) doel-loos rondzwerfen in een kringloop van materiële reïncarnaties, hetzij in deze wereld of in andere gebieden in de schepping. Dus iedereen is per definitie en in aanleg een dienaar van God – hetzij bewust, hetzij onbewust. Ben je het niet bewust, ben je zelf verantwoordelijk voor jouw acties onafhankelijk van God. Ben je het wel bewust, zoals de toegewijden, dan ben je gelukkiger met jouw acties, omdat je weet, dat je Krishna een plezier doet. Het geluk en de zegen van de dienstverlening aan God kan met materiële activiteiten niet worden geëvenaard. Bovendien word je door dienstverlening aan Krishna in het dagelijks leven beschermd.

Het argument om voor Krishna *seva* te doen heeft Srila Prabhupada als volgt uitgelegd, “Wij zijn wezens, die altijd iets of iemand dienen: de vader dient zijn kind, de leraar dient zijn leerling, de baas dient zijn hond, de vrouw dient haar echtgenoot, enzovoort. De consequentie van een geciviliseerd bestaan is te bestaan in een samenleving met anderen, waar iedereen meerdere functies en rollen heeft uit te voeren. Dienstverlening is ons aangeboren, maar alle objecten en personen, aan wie we diensten verlenen, behoren tot het aardse rijk en die dienstverlening schept positief en negatief *karma*, waardoor we blijven reïncarneren binnen het karmische domein van de materiële natuur. De beste optie, die we hebben, is – *nu we toch eenmaal diensten verlenen aan van alles en nog wat* – om die dienstverlening te richten op God, Bhagavan Sri Krishna, want alleen Hij bevindt zich buiten de materiële natuur, waardoor we onszelf met dienstverlening aan Hem en Zijn toegewijden kunnen losmaken van de kringloop van geboorte, ouderdom, ziekte en dood. Omdat Hijzelf transcendent is, zijn onze activiteiten opge-

dragen aan Hem ook onmiddellijk transcendent.” Kortom, *bhakti-yoga* is voor alles de oplossing, zowel op de korte termijn als op de langste termijn.

De school van *bhakti-yoga* leert de methoden om op de juiste wijze diensten te verlenen. Daartoe is de *guru-parampara* ingericht, zodat leraren hun kennis en realisaties kunnen overdragen op leerlingen. De resultaten van *bhakti* heten *sukrti* en zijn permanent. Ze blijven van leven tot leven bij ons. Ze stapelen zich alleen maar op, want transcendente activiteiten zijn niet vergankelijk. Daarom is transcendent bewustzijn reëel en eeuwig en materieel bewustzijn illusoir en tijdelijk.

Geen enkele dienstverlening in de materiële wereld bouwt op, ze kan alleen tot *karma* leiden, dat in een volgend leven moet worden geïncasseerd. En omdat het veroorzaakte *karma* doorgaans pas vrucht draagt over de dood in een nieuwe geboorte, raken we het verband van oorzaak en gevolg kwijt, want we worden op deze Aarde geboren zonder geheugen van voorgaande levens. God weet, wat we hebben uitgespookt. Dus we raken bij iedere reïncarnatie het spoor bijster van de gevolgen van ons eigen handelen.

Dat wil zeggen, voor degenen met een slecht onderhouden geweten, want iedereen weet intuïtief, wat het verschil is tussen goed en kwaad. Dat heeft God zo aangelegd om ons te helpen in het leven een richting te bepalen. Dus niemand is onschuldig aan de gevolgen van zijn eigen daden. ‘Slachtofferbewustzijn’ is een illusie.

Transcendente kennis is praktisch nergens te vinden. Je kunt de wetenschap van *krishna-bhakti* alleen te weten komen uit de mond van een toegewijde van Krishna, die zelf zuivere *bhakti* praktiseert.

De situatie in Kali-yuga

Doordat we in dit duistere tijdperk van Kali voortdurend op de rand van de afgrond leven en permanent oorlogen ondergaan veroorzaakt door onze eigen onwe-

tendheid en wangedrag, zijn mensen op de korte termijn en alleen voor zichzelf gaan leven om in deze valse matrix hun hoofd boven water te houden. De koeien worden massaal mishandeld en geslacht, zelfs in India. Er is weinig tijd of animo om een verstandig boek te lezen met hogere kennis over het functioneren van de materiële natuur, transcendent bewustzijn en God. En dat is jammer, want de *Bhagavatam* bevat alle kennis ter voorbereiding op een eeuwig bestaan met Hem in Zijn bovenzinnelijke wereld.

In voorgaande tijdperken zonder veel vervuiling van de geest en het milieu, zonder bizarre culturen en dichtgetimmerde maatschappijen hadden de mensen die kennis van nature nog bij zich en leefden ernaar. Maar in onze huidige wereld is die kennis grotendeels zoekgeraakt. We zijn buiten onszelf gaan zoeken in plaats van binnenin. We gaan alleen nog onze externe zintuigen achterna.

In Kali-yuga wordt de wereld geregeerd door een demoon met zijn handlangers. De christenen noemen hem de duivel, Satan of Lucifer en in het Oosten heet hij Kali, maar in werkelijkheid zitten de

demonen in ieder van onszelf en we projecteren onze ellende op externe objecten. Op die manier slijten culturen in hoog tempo af. We bevinden ons nu in de ontbinding van onze wereldcultuur.

Is 5D de oplossing?

Alleen hoger bewustzijn kan tot een Gouden Eeuw leiden. Omdat de mensheid zo diep is gevallen, wordt nu naar zeggen van buitenaf kunstmatig een hoger bewustzijn gecreëerd met behulp van technologie en lichtenergie uit de Centrale Zon. De vijfde dimensie kan een soort paradijs op Aarde zijn, maar het is een promotie, die zich wederom binnen de materiële natuur afspeelt. We gaan van een kooi met ijzeren ketenen naar een kooi met gouden ketenen. Dus ook in 5D blijven we geketend aan de materiële natuur.

Indoctrinatie van religies

En dan is er nog de indoctrinatie van andere godsdiensten, die op bepaalde punten moet worden overwonnen om vooruitgang te kunnen maken in de transcendente kennis van Krishna en Zijn wereld. Srila Prabhupada heeft bijvoorbeeld in zijn gemeenschap in Amerika concessies moeten doen aan jongens uit christelijke tradities, die de erfzonde en de zondeval uit de hemel niet konden loslaten. Deze jongens zijn bang geweest om hun godsdienst te verloochenen voor de hogere kennis, die Prabhupada kwam brengen.

God als Vader

De aandacht en liefde voor God is altans in essentie niet verschillend van hetgeen Jezus (Yeshua) kwam vertellen. *Bhakti-yoga* is ouder en ligt aan de basis van het christendom. Jezus leerde devotie en liefde voor God, die hij de Vader noemde. Meer inzicht kon hij

de mensen van toen niet geven. Dit idee van God de Vader zit bij christenen zo diep ingeworteld, dat ze zich niet kunnen voorstellen, dat ze met God een persoonlijke relatie op gelijk niveau kunnen hebben. Dan spreken we hier van een persoonlijke relatie met de Persoonlijkheid Gods, maar voor een grote groep christenen is God een abstracte lichtbron zonder gezicht. Christenen, islamieten en judaïsten kennen Zijn persoonlijkheid, kwaliteiten, activiteiten, relaties, gedaanten en Zijn bekoorlijke spel en vermaak niet.

Als mensen denken, dat God hun hemelse Vader is, wordt van Hem verwacht, dat Hij *ons* dient, want een vader dient zijn kinderen, evenals een moeder, omdat kinderen recht hebben op de zorg en bescherming van ouders. Mensen worden onder alle omstandigheden door God gediend, omdat Hij de schepping in stand houdt en zijn ‘kinderen’ de inspiratie geeft op het rechte pad te blijven, zodat ze uiteindelijk naar Hem kunnen terugkeren. Dus het idee van God als ‘onze Vader’ is in technisch opzicht juist, maar het concept ‘Vader’ is ook van Jezus een concessie geweest, omdat de mensen in die tijd met de hete adem van de Romeinen in hun nek eigenlijk alleen van God bescherming en brood op de plank nodig hadden. “Geef ons heden ons dagelijks brood” en “Verlos ons van het kwaad.” Dit verwacht het kind van zijn ouders. Het is een infantiele vorm van godbewustzijn, waar men zoekt naar een plaatsvervangende ouder. Op basis van dit vertrouwen in de Vader zullen slechts enkele zielen zich verder gaan ontwikkelen naar hogere realisaties, waardoor ze met veel geluk en genade terecht kunnen komen in de vedische cultuur, die wel beschikt over transcendente kennis, die verder reikt dan de vader/kind relatie. Krishna zegt in de *Bhagavad-gita*, “Laat alle vormen van religie achterwege en geef je eenvoudig over aan Mij.”

Relaties met incarnaties van Bhagavan

Vaisnavisme bestond al sinds de schepping. ‘Vaisnava’ betekent volgeling van Visnu. Lang geleden werd Visnu als God vereerd. Deze oeroude traditie is nog aanwezig in Zuid-India. Krishna voert talloze incarnaties uit op Aarde, zoals Matsya (visincarnatie), Kurma (schildpadincarnatie), Vamana (dwerg brahmaan), Purusotama (strijder), Rama (koning), de eerste Buddha was een incarnatie van Visnu. De relatie van Vaisnava’s met deze incarnaties is gebaseerd op ontzag en eerbied. De relaties met Krishna in Vrindavan daarentegen zijn gebaseerd op transcendente genegenheid en intimiteit. Krishna, de koeherdersonnen in Vrindavan, is de bron van alle andere incarnaties. Sri Visnu is een volkomen deelexpansie van Sri Krishna, niet omgekeerd, zoals sommigen denken. Sri Visnu heeft als *guna-avatara* in de geaardheid goedheid de functie van Instandhouder van het universum, maar Krishna heeft geen materiële taak in deze kosmos. Hij voert op gezette tijden een van Zijn incarnaties uit. Zijn laatste en verborgen incarnatie was Sri Krishna-Caitanya Mahaprabhu (1486-1534).

Gaudiya vaisnavisme

De mogelijkheid van een intieme relatie met Krishna is een bijzonder aspect van het Gaudiya vaisnavisme. Het woord ‘Gaudiya’ verwijst naar de regio, waar Sri Caitanya Mahaprabhu heeft gepredikt, West-Bengalen. Met de naam Gaudiya Vaisnava’s onderscheiden deze toegewijden zich van de drie andere disciplinaire lijnen van Vaisnava’s. Hun doel is om naar Goloka Vrindavan te gaan, de persoonlijke woonplaats van Vrajendra-nandana Sri Syamasundara, Krishna.

Caitanya heeft de methode gegeven om een intieme relatie met Bhagavan te cultiveren. Dit pad van *raganuga-bhakti* leidt naar Sri Sri Radha-Krishna in Vrindavan. Ver-

tellingen over de intieme relaties met Krishna als vriend, zoon of geliefde worden beschreven in Canto Tien van *Srimad-Bhagavatam*. Mahaprabhu heeft deze materie nader uitgelegd en de methoden gegeven om Goloka Vrindavan te realiseren. Dit is een onmetelijk grote zegen, want Mahaprabhu komt zelden naar de Aarde. Hij zei, “Chant de heilige namen van Hari (Krishna) om te worden bevrijd. **Er is geen andere manier. Er is geen andere manier. Er is geen andere manier** – *harer nama harer nama harer namaiva kevalam, kalau nasty eva nasty eva nasty eva gatih anyatha*” (*Brhan-Naradiya Purana* 38.126). Mahaprabhu ging met Zijn groep in de 15de eeuw zingend en dansend door de straten van India, voornamelijk in Bengalen en Orissa, maar ook in Zuid-India.

Vaidhi-bhakti – gereguleerde bhakti

Er bestaan twee soorten *bhakti* – *vaidhi bhakti* en *raganuga bhakti*. Degenen, die *vaidhi-bhakti* praktiseren, doen dat op basis van de geschriften, die vol staan met voorschriften, regels en reguleringen. In het christendom heten die regels ‘geboden’ en ‘verboden’. Deze volgelingen doen dat uit angst voor God of uit angst om naar de hel

te gaan, indien ze al die regels zouden veronachtzamen. Dus hun eredienst en *bhakti* praktijken zijn als het ware mechanisch van aard en worden niet uitgevoerd vanuit het hart met onbaatzuchtige liefde en genegenheid voor Krishna, maar uit een vorm van eigenbelang. Dit noemen we met recht een religie. Iedere religie wordt nageleefd uit eigenbelang. Degenen, die religieus zijn, zijn bang om naar de hel te gaan en degenen, die spiritueel zijn, zijn daar al geweest. Daarom zei Krishna in de *Bhagavad-gita* tegen Arjuna, “Laat alle religie achterwege en geef je over aan Mij. Ik zal je beschermen tegen ongunstige reacties. Wees niet bevreesd.”

Raganuga-bhakti – spontane bhakti

In de tijd van Arjuna, 5.000 jaar geleden, werd in de *Bhagavad-gita* het concept *bhakti* niet zo grondig uitgelegd als Sri Caitanya Mahaprabhu dat 500 jaar geleden heeft gedaan. Mahaprabhu heeft *raganuga-bhakti* gegeven. *Raga* betekent sterke gehechtheid. *Raganuga* toegewijden beschikken over een spontane gretigheid om Krishna met liefde en genegenheid een plezier te doen. Ze hebben daardoor een grotere onafhankelijkheid van regels en voorschriften. Uiteindelijk volgen ze de regels toch wel, want die regels worden een tweede natuur, maar ze zien ze niet als dwangmiddel uit angst voor de hel. Liefde en genegenheid zijn van een hogere orde dan het angstvallig volgen van regels en voorschriften, terwijl je er helemaal geen zin in hebt, want dat is geen ware liefde. Voor beginners zijn deze de vier basisprincipes: geen vlees eten, geen buitenechtelijke seks, geen intoxicatie, geen speculatie.

Het volgen van regels en voorschriften zijn in het begin van het proces van *bhakti* absoluut noodzakelijk, maar zodra een toegewij-

de een zeker stadium in zijn *bhakti* heeft bereikt, zijn die regels een tweede natuur geworden en gaan de spontane liefde en genegenheid voor Radha en Krishna domineren. Voor Krishna zijn onze liefde en genegenheid van veel groter belang dan het mechanisch uitvoeren van regels, omdat het moet. Liefdevolle sentimenten creëren een intieme relatie met Hem en die relaties zijn alleen aanwezig in Vrindavan, waar toegewijden met Hem omgaan als

Zijn moeder, Zijn vader, Zijn vriend, of als een geliefde (afbeelding hiernaast).

Op dit hoge niveau van *raganuga-bhakti* kunnen we niet langer spreken van religie, want deze genegenheid kent

geen eigenbelang of angst voor de hel, maar komt spontaan voort uit onbaatzuchtige liefde en genegenheid voor Krishna, die een zeer beminnelijk karakter heeft, die onweerstaanbaar mooi is, die verbazingwekkend spel en vermaak uitvoert en betoverende muziek op Zijn fluit speelt, waar iedereen letterlijk van flauwvalt.

Deze meisjes zijn *kaya-vyuha*, rechtstreekse expansies van Srimati Radhika. En Srimati Radhika is Krishna's vrouwelijke wederhelft. Deze meisjes zijn geen gevallen zielen uit de materiële wereld, die achter een mooie jongen aanzitten. Deze jongedames zijn volkomen transcendent. Er is geen lust in hen aanwezig. Ze houden zielsveel van Krishna op een bovenzinnelijk niveau. Srila Vyasa-deva heeft dit beschreven in Canto Tien van *Srimad-Bhagavatam*

en Sri Caitanya heeft het voorbeeld en de methode aangereikt om dat niveau van onbaatzuchtige liefde voor Krishna te bereiken. Geen enkele incarnatie van Krishna heeft dit ooit eerder gedaan.

God als mens

Deze intimiteit is de reden, waarom Krishna in Vrindavan volstrekt niet wil worden aangezien voor Godheid, Bhagavan of de Allerhoogste Bestuurder met al Zijn rijkdommen en vermogens. In Vrindavan is Hij een dorpsjongen, die op gelijk niveau met Zijn vrienden en vriendinnen speelt en als mens omgaat met Zijn moeder Yasoda, Zijn broer Baladeva en de inwoners van het dorp, de Vrajavasi's. Vijfduizend jaar geleden kon Krishna geen *bhakti* voor Zichzelf geven, maar dat heeft Mahaprabhu gedaan – die ook Krishna is, maar Zich bevindt in de stemming van Srimati Radhika en Haar gevoelens voor Krishna heeft overgenomen. *Ragatmika* is de spontane dienstverlening van Radhika en de *gopis* aan Krishna. Mahaprabhu heeft dit gedemonstreerd. Degenen die Hem volgen worden *raganuga-bhaktas* genoemd. Deze toewijding is zeer uniek en uiterst zeldzaam. Alleen *raganuga-bhakti* is volkomen vrij van ieder eigenbelang en wordt non-stop uitgevoerd.

In vergelijking met andere religies, zoals christendom, judaïsme en islam, zijn hier de rollen omgekeerd: toegewijden verlenen dienst aan God in plaats van God aan toegewijden, die Hem commanderen, alsof Hij *hun* dienaar is. Dit is overigens ook een symptoom van narcisme, “Doe dit voor mij, doe dat voor mij, want ik heb er recht op vanwege mijn geboorte, ook al beschik ik over geen enkele verdienste.” Narcisme is kwaadaardige zelfliefde, dat een aanzienlijk deel van de mensheid beheerst.

Liefdevolle dienstverlening aan Krishna is de enig juiste positie van de ziel. We zijn grondrechtelijk een onderdeel van God en ondergeschikt aan Hem. De enige manier om met Hem persoonlijk te kunnen omgaan en Hem te leren kennen is Hem een plezier te doen door iets voor Hem te doen. De inherente functie van de ziel is dienstverlening en als we er op vrijwillige basis en zonder bijbedoelingen voor kiezen, dienen we God op onbaatzuchtige wijze. Zuivere *bhakti* is de ongemotiveerde aanleg van een onvermengde toegewijde en is het pad naar eeuwige bevrijding uit het rad van karmische reïncarnaties.

Je kunt je afvragen, waarom doet God alsof Hij mens is? Dat komt, omdat God alles is. Dus Hij is ook mens. Om met toegewijden een intieme relatie te kunnen hebben, doet Hij dat op hun niveau. Het menselijk bewustzijn beschikt over het vermogen lief te hebben, emoties te ervaren en in Zijn spel te participeren. Dit is de wereld van Vrindavan, de hoogste transcendente planeet, die achter het domein van de materiële natuur ligt, waar Govinda plezier geeft aan de spirituele zintuigen van Zijn dierbaren.

Vaikuntha

Behalve de allerhoogste planeet, Vrindavan, is er nog een ander oneindig groot transcendent gebied, dat Vaikuntha heet. Degenen die met ontzag en eerbied voor Sri Bhagavan uitsluitend de regels van geschriften volgen (*varnasrama-dharma*), of die Bhagavan willen ervaren met Zijn mystieke vermogens en rijkdom, gaan naar Vaikuntha. Hier bestaan talloze planeten, waar Narayana (Visnu), een expansie van Krishna met de functie van vorst, als geliefde koning wordt vereerd. In Vaikuntha is de afstand tussen toegewij-

den en Bhagavan groter. Hier ver- toont Narayana openlijk Zijn rijkdom en mys- tieke vermogens, waar de toegewij- den zich overge- ven aan eerbied en ontzag voor

Hem. Deze planeten zijn onvoorstelbaar rijk en mooi aangekleed met prachtige architectuur, fonteinen, parken, bloementuinen, schitterende kleding, rijk voedsel en adembenemende entourages, decoraties en luxe. Hierboven staat een afbeelding van de Vaikun- tha planeten in de transcendente kosmos, waar Goloka Vrindavan zich in de lotus bevindt.

Toegewijden hebben in Vaikuntha dezelfde gedaante als Narayana met vier armen, een blauwe lichaamskleur en een gouden kroon op het hoofd. Ze hebben dezelfde eigenschappen en vermogens als Bhagavan Narayana. Toch blijven ze ondergeschikt aan hun ge- liefde koning. Uit eerbied voor Hem doen ze een stap terug van hun positie en vermogens. Dit is de transcendente wereld van Vai- kuntha, dat sinds de Oudheid toegankelijk is geweest voor toege- wijden in *vaidhi-bhakti* (gereguleerde toewijding). Goloka Vrinda- van daarentegen is pas 500 jaar geleden toegankelijk gemaakt door Sri Caitanya Mahaprabhu. Daarom is Krishna bewustzijn zo uniek.

In Vaikuntha koesteren toegewijden enig eigenbelang, want ze willen genieten van een gebied in exorbitante overvloed en schoonheid. Vaikuntha betekent ‘land zonder zorgen’. Toegewijden in Vaikuntha kunnen met Narayana niet spelen zoals moeder Yasoda, de *gopis* en de *gopas* met Krishna omgaan in Vrindavan. Ze kunnen Hem niet aanraken of grapjes met Hem maken, of Hem om de tuin leiden door Zijn fluit te verstoppen, zoals de *gopis* doen. In Vaikuntha heerst alleen het gevoel van ontzag, eerbied en adoratie.

Hierboven staat een afbeelding van de stad Dvaraka aan de westkust van India, waar Vasudeva Krishna koning is geweest, toen Hij 5.000 jaar geleden op Aarde was. Dit schilderij geeft een indruk van Vasudeva Krishna als koning met grote rijkdom en mystiek vermogen. Ook hier is de stemming van de inwoners gebaseerd op eerbied en ontzag, zoals in Vaikuntha.

Het Vaticaan en de christelijke hemel

Heeft Jezus het ooit over de hemel gehad? We weten niet precies, wat Jezus heeft gepredikt, want het Oude Testament is de cultuurgeschiedenis van Sumerië en Babylonië, waar 6.000 jaar geleden de Anunnaki (Elohim) hebben geheerst. Het Oude Testament is ontleend aan de Torah en heeft niets met God te maken. Yahweh was een archont, een Anunnaki. De Torah is door tientallen auteurs geschreven over een periode van vierhonderd jaar. Op het Concilie van Nicea in 325 n. Chr. heeft de Romeinse Keizer Constantijn praktisch alle schriftelijke getuigenissen van Jezus verbrand. Hij heeft slechts vier Epistels aan de gelovigen gegeven en heeft het Nieuwe Testament laten ‘corrigeren’ ten behoeve van zijn politieke doeleinden op een moment, dat het Heilig Roomse Rijk uiteen dreigde te vallen en hij een poging deed het Rijk met een nieuwe religie bijeen te houden op basis van de populariteit van Jezus.

Het concept van de hemel is waarschijnlijk door het Vaticaan ingevoerd om mensen een beloning in het vooruitzicht te stellen, zodat ze ‘aan Caesar gaven, wat Caesar toekwam’ (belastingen). Ook aflaten zijn een lukratieve campagne van het Vaticaan geweest. Het doen van aflaten was een systeem, waarmee gelovigen hun zonden met geld konden afkopen. Vierhonderd jaar brandstapels in de Middeleeuwen zijn het bewijs, dat de Rooms Katholieke Kerk de synagoge van Satan vertegenwoordigt. Oorlogen en uitroeiingen hebben aan de lopende band plaats gehad tot vandaag de dag. Ook de erfzonde hebben de kerkvaders aan de mensen opgedrongen om hen bang en depressief te maken. De drie Abrahamische religies, judaïsme, christendom en islam, zijn door het Vaticaan uitgedokterd en als politieke machtsmiddelen gebruikt, waarmee de heer-

sende klassen van adel, atheïsten, bankiers en satanisten de drie godsdiensten tegen elkaar konden uitspelen, want oorlogen leveren massa's geld op. Het Vaticaan beschikt over het grootste vermogen op Aarde en is vanaf het begin achter de schermen een satanische organisatie geweest. De astrale wereld is gecreëerd om zielen op subtiel niveau gevangen te houden in eindeloze wedergeboorten zonder hogere kennis te hebben van het transcendente universum. De Rooms Katholieke Kerk heeft authentiek transcendente kennis geblindeerd, het heeft de leer van reïncarnatie en vegetarisme geëlimineerd en de woorden van Jezus (Yeshua) verdraaid.

De hemelse planeten als tijdelijk amusement

Als we daarentegen *Srimad-Bhagavatam* en de Veda's als bron van kennis aanvaarden, bestaan er inderdaad hemelse planeten, waar het goed toeven is, waar de inwoners genieten van kunstvoorstellingen met dans, muziek, poëzie; rijk voedsel, prachtige kleding, hoge status, sociaal aanzien – alles dat een vals-ego zich zou wensen. Deze hemelse planeten bevinden zich binnen het universum in de materiële natuur en zijn dus geenszins transcendent of eeuwig. Je kunt daar naartoe gaan met een grote zak gunstig *karma* van vrome daden, die zijn verricht op Aarde, en zodra die zak gunstig *karma* is uitgeput, gaat de ziel terug naar de Aarde om van daaruit opnieuw te trachten zijn ware bestemming te vinden op basis van transcendente kennis en overgave aan de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. *Srimad-Bhagavatam* is eerlijk en adviseert om niet naar de hemelse planeten te gaan, omdat ze berusten op tijdelijk amusement en subtiel materieel comfort. De hemelse planeten leveren spiritueel geen vooruitgang op.

Wie gaan naar de hemel?

Mensen die grote donaties geven om ziekenhuizen te bouwen, of arme landen te helpen, of soldaten, die op het slagveld sterven voor hun vaderland om anderen te redden, verzamelen veel positief *karma*. En positief *karma* moet ook worden geïncasseerd, evenals negatief *karma*. En dat resulteert opnieuw in een reïncarnatie op Aarde. Als het de wens van de persoon is om met zijn zak gunstig *karma* een lang leven in de hemelse planeten door te brengen en hij heeft de religieuze principes nageleefd, kan hij aan Bhagavan om die bestemming vragen en dan heeft hij een kans om naar de hemelse planeten te gaan, waar Koning Indra de scepter zwaait.

Dus een bestaan in de hemel is een tijdelijke aangelegenheid en is voor de ziel niet de hoogste bestemming. Alleen in de transcendente wereld is onze ziel voldaan en bevindt zich daar in zijn grondrechtelijke positie – niet in de hemel, want daar leeft men nog in een subtiel stoffelijk lichaam, dat zal moeten overgaan, zij het pas na een paar duizend jaar afhankelijk van het karmische crediet.

De laatste tussenstop

Degenen daarentegen, die onder leiding van een geestelijk leermeester op Aarde *bhakti-yoga* hebben uitgevoerd, hebben hun subtiele lichamen en hun *karma* ‘verbrand’ en leven grotendeels in hun transcendente ziel, waardoor ze op het moment van de dood geen tussenstop in een materiële wereld hoeven maken op hun weg naar de transcendente wereld.

We hebben diverse subtiel stoffelijke lichamen, zoals een emotioneel, mentaal, energetisch, oorzakelijk en etherisch lichaam en waarschijnlijk nog een paar, die ik niet paraat heb. Deze lichamen

zijn karmisch van aard en houden de ziel gebonden op hogere dimensies in het universum. Het etherische lichaam is waarschijnlijk het meest ijl, maar het houdt de ziel nog vast binnen de materiële natuur, al of niet in een vorm of gedaante. Een zuivere toegewijde van Krishna heeft in zijn beoefening van *raganuga-bhakti* al die subtiele lichamen losgelaten en gaat, mits hij is gekwalificeerd en de zegen krijgt van Krishna, rechtstreeks naar een planeet, waar Krishna Zijn *lila* (spel) uitvoert en waar de ziel wordt geboren uit een *gopi*. Dat gebeurt in een gemanifesteerde replica van het on-gemanifesteerde Vrindavan. Dat leven is de laatste tussenstop voor een zuivere toegewijde als voorbereiding op zijn laatste bestemming in de transcendente wereld van Goloka Vrindavan. De reden hiervoor is, dat men door middel van een fysieke geboorte in de gemanifesteerde replica van Vrindavan relaties krijgt met vaders, moeders, vrienden, vriendinnen en andere bewoners van Vraja binnen het netwerk van Krishna's verwanten, zodat de overgang van gemanifesteerd Vrindavan naar on-gemanifesteerd Vrindavan terdege is voorbereid.

Westerse en oosterse conclusies van de waarheid

Er zijn in India en daarbuiten allerlei spirituele stromingen en conclusies van de Absolute Waarheid in omloop. Ik wil hierover in het kort iets zeggen om een vergelijking te kunnen maken met de conclusie, die Sri Caitanya Mahaprabhu heeft gegeven, die alle andere conclusies integreert. Om de betekenis van Zijn conclusie te bevatten is het noodzakelijk iets te weten over andere filosofische ideeën, die zowel in de westerse wetenschap als in de oosterse filosofie in omloop zijn. Hieronder volgen enkele voorbeelden als aanloop naar de conclusie van Sri Caitanya Mahaprabhu.

Subject en object

Als je gaat nadenken over bewustzijn, realiteit, waarneming en zo voort, loop je snel tegen de dichotomie van subject (waarnemer) en object (waargenomene) aan. Wat is de grens tussen subject en object? Of is het een constructie, die eigenlijk niet bestaat? Ik heb me dat afgevraagd tijdens mijn studieonderzoek en ik ben er niet achter gekomen.

Het verschijnsel object / subject is een heikele kwestie, niet in het dagelijks leven en ook niet voor doorsnee wetenschappers, maar wel in de filosofie. Ook disciplines, zoals ethiek, antropologie en theologie zouden zich hiermee moeten bezighouden, maar dat vindt men te ingewikkeld en dat houdt teveel op, dus daaraan wordt niet veel aandacht besteed. Alleen in de psychologie is onderzoek gedaan naar het onderscheid tussen binnenwereld en buitenwereld. Omdat ik er destijds in de westerse literatuur niet kon uitkomen, ben ik mijn licht gaan opsteken in de oosterse filosofie. En daar kreeg ik te horen, dat het geen zin heeft me deze dingen af te vragen, want het verstand is niet in staat de realiteit te bevatten, zolang we in dit stoffelijke lichaam zitten. – “Oh!?”

Waarnemingen spelen zich af binnen de zintuigen en in het verstand – alle zes zijn materiële faculteiten. Een ‘object’ is hetgeen wordt waargenomen en het ‘subject’ is het bewustzijn, dat het object met behulp van zintuigen waarneemt. Dit lijkt een simpele definitie, maar in de praktijk kom je soms voor situaties te staan, waarin de grenzen niet duidelijk te onderscheiden zijn. “Is het inbeelding, of is het waar, wat ik zie en denk?” Dit is een kardinale vraag. Omdat maar weinig mensen zich dit afvragen, is men over het algemeen van zijn eigen subjectieve ‘waarheid’ overtuigd en

dit kan enerzijds misverstanden, ruzie en strijd opleveren en anderzijds kan men volkomen voorbij gaan aan de objectieve realiteit, omdat men tevreden is met het eigen gelijk ongeacht de realiteit.

Onbeantwoorde vragen

In de westerse filosofie heeft men de vraag gesteld, of een object in een ruimte aanwezig blijft, zodra het subject zich van het object afkeert. Ze bedoelen te zeggen, “Als ik de tafel in de kamer niet meer zie staan, nadat ik de kamer heb verlaten, blijft de tafel daar dan staan, of is de tafel er dan ook niet meer?” Deze vraag was een stokpaard in de filosofie – altans in mijn tijd. Toen ik een probleemstelling ging formuleren, kwam ik deze kwestie ook tegen. Ik dacht, “De ene onderzoeker observeert iets, dat een andere onderzoeker volkomen ontgaat. Hoe kun je tot een unanieme conclusie komen, als er geen overeenstemming bestaat in waarneming door verschillende onderzoekers, laat staan, dat op die manier een theorie kan worden geformuleerd? Volgens mij moeten wetenschappers eerst zichzelf onderzoeken, voordat ze worden losgelaten op de samenleving en uitspraken doen, die nergens op slaan.” Dat onderzoek heb ik op mezelf uitgevoerd aan de hand van allerlei filosofische richtingen uit het Oosten. Ik heb ze allemaal uitgeprobeerd.

Mind over matter

De discipline, die in het Westen voor het eerst de criteria van de wetenschap doorbrak, was de natuurkunde. De quantum fysica heeft de mechanische fysica van Newton en Einstein in 1920 met het Heisenberg Onzekerheidsprincipe op zijn kop gezet. In dit experiment was gebleken, dat de waarnemer, die tracht een lichtdeeltje te observeren, het lichtdeeltje zelf creëert, hetzij als golf, hetzij

als deeltje. Met andere woorden, de intentie van het subject (de waarnemer) is van invloed op het bestaan van het object (het waargenomen). Hallo! Staat die tafel daar nog?

Wat heeft wetenschap voor zin, als iedereen datgene kan observeren, waar zijn persoonlijke voorkeur naar uitgaat? De doorbraak, die hier heeft plaatsgehad, was het aantoonbare bewijs, dat de geest superieur is aan de materie – **mind over matter**. Door deze doorbraak had het hele wetenschappelijke kaartenhuis in elkaar moeten storten, maar dat is niet gebeurd. Wat wel is gebeurd, de quantum fysica heeft zich verder ontwikkeld. Het is een dubieuze richting in de natuurkunde. De calculaties van metingen in de micronatuur worden zodanig gemanipuleerd, dat theorieën op papier blijven kloppen. Dit is niet alleen het geval in de quantum fysica; de materialistisch reductionistische wetenschappen zijn op alle fronten bankroet gegaan, ook al wil men dat nog niet openlijk toegeven.

Het is ook mijn ervaring, evenals die van geleerden in de vedische cultuur, dat empirische wetenschap totaal geen zin heeft. Empirisme is een mooi woord voor ‘speculatie gebaseerd op zintuigelijke waarneming en verstand’. Met andere woorden, in het wilde weg experimenteren, totdat je met vallen en opstaan een resultaat tegenkomt, dat je goed kunt gebruiken voor jezelf. In de geneeskunde wordt empirisme ‘kwakzalverij’ genoemd, waar men als een blind paard vaccinaties uitprobeert, totdat de patiënt is overleden.

Het einde der kennis

En toen kwam ik een boek uit India tegen getiteld *Vedanta-sutra*. In het Sanskriet betekent *veda* ‘kennis’ en *anta* ‘eind’. Dit filosofische werk van Vyasadeva beschrijft ‘het einde der kennis’. On-

danks dat in India grote boeken zijn geschreven over de absolute waarheid, bestaat ook daar geen overeenstemming over filosofische conclusies. Er zijn talloze stromingen, die het verschil tussen subject (kenner) en object (gekende) erkennen, maar in India zijn ze één stap verder gegaan dan in het Westen. Ze blijven niet oeverloos debateren over het verschil en de afbakening of de wederzijdse invloed van subject en object, maar ze overstijgen de dualiteit in zijn geheel en concentreren zich op non-dualisme. De grootste groep geleerden, *yogis* en *sadhus* in India bestaat uit *advaitavadis*, aanhangers van het non-dualisme (*advaita-vedanta*). En dat hebben particulieren in het Westen uit India overgenomen, vooral in de New Age subcultuur. In theologisch opzicht is *advaita-vada* slechts mentale speculatie, want de Bron wordt niet erkend.

In de westerse wetenschap is het verschijnsel non-dualisme amper bekend en kan daar niet worden toegepast, omdat non-dualisme een transcendent verschijnsel is buiten de materiële natuur. Transcendentie is niet kwantificeerbaar; je kunt het niet met zintuigen waarnemen, of met instrumenten meten, dus het valt per definitie buiten het bereik van de empirische wetenschap. Moderne wetenschap bestaat uitsluitend uit zintuiglijke waarneming van externe objecten en mentale speculatie. De resultaten zijn tijdelijk, modegevoelig, doorgaans corrupt en onethisch van aard. Bovendien is westerse wetenschap niet meer onafhankelijk, maar wordt betaald en aangedreven door industrie, defensie, lobbyisten en regeringen.

Non-dualisme

In het Oosten spreekt men van de kenner (subject) en het gekende (object). Dit dualisme wordt *dvaita* genoemd en één niveau hoger

bevindt zich het non-dualisme, dat *advaita* wordt genoemd. Het non-dualisme elimineert het dualisme in zijn geheel. *Dvaita* betekent ‘twee’ (gedifferentieerd) en *advaita* betekent ‘niet-twee’ (ongedifferentieerd). Subject en object zijn hier één ongedifferentieerd geheel, dat niet zintuiglijk of met het verstand kan worden waargenomen, maar zich in een meditatieve trance afspeelt.

De oosterse verklaring voor het falen van moderne wetenschap is, dat de vijf zintuigen (oren, ogen, neus, mond, huid) plus verstand, intelligentie en ego acht materiële elementen in de materiële natuur vormen, die uitsluitend materiële objecten kunnen waarnemen en dat daarmee de moderne wetenschap zichzelf heeft geamputeerd van twee gigantisch grote gebieden, namelijk de wereld van de subtiele materie en de transcendente Realiteit. Met andere woorden, moderne wetenschappers kijken door een sleutelgat naar materiële zintuigobjecten en missen de essentie, het bewustzijn van de Transcendente Bron. Ze negeren de spirituele factor.

Filosofische stromingen in India

In India zijn allerlei verschillende stromingen op filosofisch gebied in omloop. Sommigen zeggen, “Alles is *maya* (illusie) inclusief God”. Zij worden *mayavadis* genoemd. Sommigen zeggen “*Tat tvam asi* – Dat ben ik”, waarmee ze bedoelen, dat ze Brahman zijn, absoluut ongedifferentieerd bewustzijn. Zij worden impersonalisten genoemd (*nirvisesa sunyavadis*). Er is inderdaad een allerhoogste, transcendent bewustzijn, dat Brahman wordt genoemd. Dit is het aura, dat uit Gods transcendente lichaam straalt (*brahmajyoti*) en dat licht is ongedifferentieerd. Een sterfeling op Aarde kan niet opgaan in dit ongedifferentieerde licht en tegelijkertijd als ziel in

een onafhankelijk bestaan blijven bestaan. Dus in de *brahmajyoti* wordt zijn spirituele ziel opgelost.

De boeddhisten hebben Nirvana als hoogste waarheid geaccepteerd. Nirvana is het Niets en als je dat zou kunnen bereiken, zou je bevrijd zijn. Maar waarvan willen ze bevrijd zijn? Van zichzelf, want met het entree in Nirvana pleegt de boeddhist spirituele zelfmoord. Hij raakt zijn spirituele ziel kwijt, want in het Niets kan niets bestaan. Dus hij lost zijn ziel op in het Niets, of komt terug naar de Aarde als een *bodhisatva* om de rest van de mensheid van hun ziel te bevrijden. Het ideaal van Nirvana is zeer misleidend. De ware Buddha (een incarnatie van Visnu) heeft deze leer nooit verkondigd. Later is een tweede Buddha opgestaan, wiens volgelingen zijn school met valse ideeën hebben gecorrumpeerd.

Verder zijn er monisten, extreme non-dualisten, die evenals *brahmavadis* en *mayavadis* ook denken, dat ze God zijn, “want” zeggen ze, “er is maar één bewustzijn in het totale bestel en dat is God alleen”. Dat klopt, maar zij interpreteren het op deze manier, “Alles is God, dus ik ben God en jij bent God.” Dit waanidee wordt gepropageerd in de New Age subcultuur en via gechannelde boodschappen van buitenaardse civilisaties.

Tenslotte zijn er de *dvaitavadis*, die geloven, dat alleen dualisme de allerhoogste waarheid is. Volgens hen zijn God en het levende wezen compleet verschillend van elkaar. In de conclusie van Sri Caitanya Mahaprabhu zullen we straks zien, dat dit niet helemaal waar is. Hierboven werden in het kort een paar van de belangrijkste stromingen op filosofisch gebied in India beschreven.

Als psychologen een diagnose van de bovenstaande filosofen zouden stellen, zouden ze waarschijnlijk zeggen, dat deze atheïstische stromingen kenmerkend zijn voor de symptomen van neurose, psychose en narcisme. Dus hoe zit de waarheid dan wel in elkaar en wat is een gezond bewustzijn? Dat is Mahaprabhu vijfhonderd jaar geleden komen vertellen.

Acintya bhedabheda

Sri Caitanya Mahaprabhu heeft een eind aan al die verwarring gemaakt. Zijn conclusie van de allerhoogste waarheid luidt, *acintya bhedabheda* – **onbevattelijke gelijktijdige eenheid en verschil van God en Zijn vermogens**. Eenheid (*advaita*) en verschil (*dvaita*). Dit is de synthetische conclusie van de absolute waarheid.

Met deze conclusie integreert Mahaprabhu dualisme en non-dualisme in twee woorden – *acintya bhedabheda*. Het zijn eigenlijk drie woorden: *acintya* betekent ‘onbevattelijk’ en *bheda-abheda* bestaat uit twee gekoppelde woorden – *bheda* en *abheda* of ‘verschillend’ en ‘niet-verschillend’. De *a* van *bheda* valt weg tegen de eerste *a* van *abheda*.

Kwalitatief is de ziel van het levend wezen één met de ziel van God en *kwantitatief* is er een onmetelijk groot verschil, want Hij omvat alles en wij zijn een afgezonderde fractie van dat geheel. We zijn een holistisch fragment van Krishna, zou je kunnen zeggen. We hebben in aanleg dezelfde eigenschappen als Hij, maar wij zijn klein en Hij is groot en die goddelijke eigenschappen moeten we eerst nog zelf ontwikkelen, voordat het ergens op lijkt. Met *bhakti-yoga* kunnen we die goddelijke eigenschappen cultiveren, totdat we gekwalificeerd zijn om naar Vrindavan te gaan.

In *Srimad-Bhagavatam* wordt gezegd, “Als de perceptie van complete eenheid met God ontstaat, krijgt het *verschil* de voorkeur.” In de bevrijde staat kan de ziel eenheid met God ervaren, maar omdat hij een liefdevolle relatie met Hem heeft, wil hij zijn geliefde niet verliezen (door in Hem op te gaan) en geeft hij de voorkeur aan het verschil met God, zodat de liefdevolle uitwisseling met Hem in stand blijft. Dit is zeer bijzonder en kenmerkend voor Vaisnava’s, de toegewijden van Visnu en Krishna. Het is niet alleen zeer bijzonder, het is zeer zeldzaam.

De conclusie van Caitanya Mahaprabhu zou de allerhoogste waarheid zijn, die je nergens anders tegenkomt dan alleen in de Gaudiya Vedanta Sampradaya, omdat Caitanya in deze *guru-parampara* is verschenen. Caitanya is Krishna Zelf. Sri Caitanya Mahaprabhu is het allerhoogste bewustzijn. Hij vormt de combinatie van Radha en Krishna in één gedaante. Een geheel is statisch en door deling ontstaat dynamiek. Radha is na Baladeva de tweede expansie van Krishna als belichaming van Krishna’s pleziergevend vermogen (*hladini-sakti*). Radha en Krishna zijn één ziel in twee spirituele lichamen om samen met Hun metgezellen het goddelijke spel van bovenzinnelijke liefde te ervaren. Alleen Mahaprabhu beschikt over Hun beider bewustzijns. Dus Hij kan het weten.

Iedereen kan deze waarheid zelf realiseren door *bhakti-yoga* te praktiseren. Langzaam maar zeker zuivert het hart en gaan we dingen zien, die we met een vervuild verstand en verstopte zintuigen niet konden waarnemen. *Bhakti* is een discipline, die zichzelf bewijst door *bhakti-yoga* te praktiseren. Het is zowel middel als doel ter bevrijding uit de kringloop van wedergeboorten en om een spi-

ritueel bestaan binnen te gaan van *sac-cid-ananda* – eeuwig bestaan, volmaakte kennis en vreugdevolle zegen.

De praktijk van bhakti-yoga

De praktijk bestaat voornamelijk uit het chanten van de *maha-mantra*, die Mahaprabhu heeft gepropageerd, toen Hij op Aarde was. Deze *maha-mantra* – Hare Krishna Hare Rama – is de aangewezen *mantra* voor Kali-yuga. De heilige namen van Krishna zijn even sterk en transcendent als Krishna Zelf en door Zijn namen met regelmaat te chanten wordt het hart gezuiverd, wordt de geest helder en komt zelfs het lichaam in evenwicht. Bovendien leggen we een intieme relatie aan met Radha en Krishna. De belangstelling voor materieel plezier en lustobjecten neemt af en de smaak voor vertellingen over Krishna (*hari-katha*) neemt toe. De transformatie naar een transcendent bewustzijn gebeurt niet van de ene dag op de andere, maar “in vol vertrouwen en overgave aan *guru* zal je het doel zeker realiseren” zegt Gurudeva.

Is Krishna-bhakti bonafide

Dat kun je wel zeggen, ja. De geestelijk leermeesters en de meeste *sannyasis* (in de wereldverzakende levensorde), de *brahmacaris* (celibataire studenten) en serieuze toegewijden bevinden zich voortdurend in transcendent bewustzijn door in hun tempel of huis aan *guru*, Caitanya en Radha-Krishna dienst te verlenen. Ze hebben alleen voor hoognodige behoeften met de materiële wereld te maken. Transcendent bewustzijn en materieel bewustzijn sluiten elkaar uit. De Vaisnava’s vormen een open gemeenschap, dus iedereen kan een paar maanden in een tempel gaan wonen en met eigen ogen zien, hoe ze daar leven. Ze zijn volkomen onthecht van

wereldse aangelegenheden en bevinden zich op zuiver transcendent niveau.

Een tweede bonafide kenmerk van het Krishna bewustzijn is de leer van zuivere liefde. Ze prediken liefde en genegenheid voor God, evenals Jezus deed. *Bhakti-yoga* omvat liefdevolle dienstverlening aan Sri Guru, Caitanya, Radha-Krishna en de Vaisnava's. De Gaudiya Vaisnava's beschikken over een uiterst gesystematiseerd proces om de transformatie van geconditioneerd (werelds) bewustzijn naar transcendent bewustzijn te bewerkstelligen in zeven stadia tot zuivere liefde (*prema*), waarna nog zeven stadia volgen van *prema* tot *mahabhava* (de hoogste extase), die zich alleen in een spiritueel lichaam kunnen ontwikkelen. Transcendent betekent 'bovenzinnelijk'. Deze liefde is zuiver spiritueel en niet wel lustig, zinnelijk, of baatzuchtig, zoals in de wereld hier op Aarde.

Ik hoop, dat ik met dit essay enig inzicht heb kunnen geven in het belang van Krishna bewustzijn. Een ieder, die slechts eenmaal de heilige naam van Krishna uitspreekt, heeft zijn spirituele ziel bevrijd. Dit is de zegen van Mahaprabhu voor Kali-yuga.

Ter afsluiting volgt hieronder een vertelling over het spel van Krishna in Vrindavan uit de mond van Srila Gurudeva in zijn boek *Bhagavata Rahasya, Geheime waarheden van de Bhagavatam*. Dit boek is onlangs vertaald en staat in PDF op jayaradhe.nl.

De fruitventster

“Er was een fruitverkoopster, die in Mathurā woonde. Ze had gehoord van een paar personen, die vanuit Gokula naar Mathurā waren gekomen, dat in Gokula een heel mooi en lief kind van ongeveer twee jaar woonde, die de zoon was van

Nanda en Yaśodā. Ze wilde *darśana* van Hem hebben, dus ze nam een paar stukken fruit in haar mand mee en ging naar Nanda Bhavan, het huis van Nanda Mahārāja. Daar riep ze, “Oh, *phala lo, phala lo*, neem dit fruit, neem dit fruit.”

In Mathurā en Vṛndāvana liepen overal fruitventers rond en zij verkocht ook fruit op die manier. Maar toen ze naar Nanda Bhavan was gekomen, lag Kṛṣṇa soms te slapen, soms was Hij hier en daar aan het spelen en soms lag Hij op schoot bij Yaśodā en kreeg borstvoeding. Daarom kreeg ze nooit de kans Hem te zien. Op zekere dag zei ze, “Vandaag ga ik op pad en ik kom niet eerder terug, dan wanneer ik Zijn *darśana* heb gehad.” Ze deed de gelofte ‘doen of sterven’. Het doel van haar leven stond vast. Wij moeten ook proberen een dergelijke gelofte af te leggen. Nadat ze deze gelofte had afgelegd, riep ze, “*Phala lo, phala lo*.” Ze begon dit langzaam te vergeten en riep in plaats daarvan, “Govinda *lo*, Govinda *lo*, neem Govinda, neem Govinda. Dāmodara *lo*, neem Dāmodara, Mādhava *lo*, neem Mādhava. *Govinda Dāmodara Mādhaveti*.”

De gemakkelijkste manier om Kṛṣṇa te zien is *nāma-saṅkīrtana* uit te voeren. De fruitventster nam deze methode aan, zoals de *gopīs* dat ook deden. Toen Kṛṣṇa van de *rāsa* dans was verdwenen, zongen ze Zijn namen, zodat Hij zou terugkomen. Evenals andere fruitventsters kon deze dame haar mand op haar hoofd dragen zonder hem vast te houden. Ze kon zelfs gemakkelijk dansen, zonder dat hij van haar hoofd viel. Op deze manier keek ze van ’s morgens vroeg tot twaalf uur ’s middags uit naar Kṛṣṇa.

Op het laatst werd ze moe en ging bij de deur van Nanda Bhavan zitten. “Hoe kan ik Kṛṣṇa zien?” dacht ze. Op dat moment pakte Kṛṣṇa een beetje maïs, tarwe en andere granen uit de voorraadkamer van Zijn moeder. Hij was praktisch naakt en droeg om Zijn middel een gouden ketting met rinkelende belletjes, waarvan de zoete klanken zelfs Hem charmeerden. Hij pakte dus wat graan, maar toen Hij naar de fruitventster liep, vielen de korrels langs Zijn vingers uit Zijn handjes, waardoor er maar twee of drie overbleven. Kṛṣṇa keek met gretige ogen naar dat hele zoete goudgele en rode fruit – bananen, mango’s, druiven, *kadamba* en allerlei andere vruchten. “Oh, geef Me fruit, geef Me fruit,” zei Hij tegen haar. De fruitverkoopster keek Hem aan en raakte volkomen betoverd.

“Ik geef het aan Jou, als Jij op mijn schoot komt zitten en me ‘Moeder’ noemt.”

Dit was een heel groot probleem voor Kṛṣṇa. “Als Ik op haar schoot ga zitten en haar Moeder noem,” dacht Hij, “lacht iedereen Me uit. Wat moet Ik doen?” Hij keek snel om Zich heen om te zien, of iemand stond te kijken. Toen Hij zag, dat er geen getuigen in de buurt waren, ging Hij heel snel een moment bij die fruitventster op schoot zitten en zei, “O Moeder, geef dat fruit aan Mij” en sprong er toen weer af. De fruitventster begon aan Hem met grote blijdschap het fruit uit te delen.

“Wat wil Je hebben?” vroeg ze.

Hij antwoordde, “Ik wil dit en Ik wil dat.”

Eerst hield Hij Zijn handen op en naarmate Hij meer en meer fruit pakte, hield Hij beide armen dicht tegen Zich aan.

Ze gaf Hem twee, drie, vier, vijf stukken fruit en meer, totdat Zijn armen vol waren.

Hij keek om Zich heen, danste in de rondte en ging toen terug naar Zijn moeder en legde al het fruit in haar sluijer.

“Oh, waar heb Je al dat fruit vandaan gehaald?” vroeg ze Hem en begon het snel uit te delen. Er kwamen honderden *gopīs* (koeherdersmeisjes) aanlopen. Ze pakten die zoete vruchten mee, terwijl de voorraad niet wilde slinken. De hoeveelheid was onbeperkt.

En wat kwam er terecht van die fruitventster? Ze zat daar eenvoudig en was diep in gedachten verzonken. Haar hart was door Kṛṣṇa gestolen en zonder hart kon ze alleen nog verzinken in herinnering aan Hem. Na enige tijd kwam er iemand langs en vroeg haar, “Waarom zit je hier? Wat ben je aan het doen?” Op de een of andere manier kon ze haar plichten nog herinne-

ren. Ze pakte haar mand en ging op weg naar huis in Mathurā. Halverwege vlakbij het punt, waar de Yamunā stroomde begon ze zich af te vragen, “Waarom is mijn mand zo zwaar?” Toen ze hem van haar hoofd nam, zag ze, dat hij vol lag met diamanten en andere edelstenen. Ze was stom verbaasd. Ze zette hem weer op haar hoofd, maar gooide hem toen in de

Yamunā. Ze had geen behoefte aan al die juwelen. Wat van haar terecht is gekomen, weet niemand. In de ogen van de wereld was ze volkomen waanzinnig geworden.

Weten jullie, wat van haar terecht is gekomen? Ze werd groter dan Devahūti. Ze maakte zich geen zorgen, of haar sluier over haar hoofd lag of niet, of ze naakt was en wat haar conditie was. Ze was constant in trance. Ze ging in feite een staat binnen, die zelfs groter is dan trance. Kṛṣṇa nam onmiddellijk haar lichaam, haar buitenste huls, weg en gaf haar een grotere positie dan Hij aan Pūtanā gaf door haar naar Goloka Vṛndāvana te sturen om Hem daar te dienen. Kṛṣṇa is zo aardig. Ze had geen speciale relatie met Kṛṣṇa, haar *bhakti* was zoiets als *sānta-rasa*, het gevoel van neutraliteit zonder de neiging dienst te verlenen. Toch zag Kṛṣṇa haar als een moeder, had haar ‘Moeder’ genoemd en gaf haar een positie, die ver uitstak boven die van Pūtanā, Kubjā en anderen. Hij is zo genadevol. Probeer al deze waarheden snel te realiseren. Als jouw *bhakti* zeer hoog is, kun je in dit leven een bestemming als deze bereiken. Pūtanā ging naar Goloka, maar de fruitdame ging naar Vṛndāvana, dat superieur is.”

H are K rishna
H are K rishna
K rishna K rishna
H are H are
H are R ama
H are R ama
R ama R ama
H are H are

Nederlandse publicaties

van **Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja**
vertaald en uitgegeven door **Pro Deo Uitgever Jaya Radhe**

www.jayaradhe.nl

<i>Bhagavad-gītā</i>	<i>Prabandha Pañcakam</i>
<i>Bhagavata Rahasya</i>	<i>Prabandhavalī</i>
<i>Bhakti-tattva-viveka</i>	<i>Prema-pradīpa</i>
<i>Boterdief</i>	<i>Prema-sampuṭa</i>
<i>Camatkāra-candrikā</i>	<i>Reis van de ziel</i>
<i>Essentie van Bhagavad-gītā</i>	<i>Rāga-vartma-candrikā</i>
<i>Geheimen van Bhajana</i>	<i>Śikṣāṣṭaka</i>
<i>Geheimen van het onontdekte Zelf</i>	<i>Śiva-tattva</i>
<i>Geluk in het paradijs der dwazen</i>	<i>Śrī Rādhā</i>
<i>Gift van Śrī Caitanya Mahāprabhu</i>	<i>Śrī Rūpa Gosvāmī's bijdrage</i>
<i>Gīta-govinda</i>	<i>Summum van toewijding</i>
<i>Gopi-gīta</i>	<i>Ujjvala-nilamani-kirana</i>
<i>Hari-kathāmṛta</i>	<i>Upadeśamṛta</i>
<i>Jagannātha Ratha-yātrā</i>	<i>Utikalikā-vallari</i>
<i>Jaīva-dharma</i>	<i>Veṇu Gīta</i>
<i>Mādhurya-kādambinī</i>	<i>Verborgen pad van devotie</i>
<i>Maharṣi Durvāsā</i>	<i>Voorbij Nirvāṇa</i>
<i>Maṇaḥ-śikṣā</i>	<i>Ware sentimenten van de ziel</i>
<i>Nitya-dharma</i>	<i>Wijze van Liefhebben</i>

